

របាយការណ៍សរុប ការបិទវគ្គអប់រំយុវជនខ្មែរ

សូម ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះតេជគុណ.....និង ព្រះថេរ រានុថេរ គ្រប់ ព្រះអង្គ !

សូមចម្រើនពរលោក.....លោក គ្រូ-អ្នក គ្រូ ព្រមទាំងប្អូនៗ សិស្សានុសិស្ស ទាំងអស់ជាទីរាប់អាន !

ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃទី១០ និងជាថ្ងៃចុងក្រោយបង្អស់ដែលគំរោងការធម្មចារិកនិងត្រូវបានបញ្ចប់ និងលា ប្អូនៗ សិស្សានុសិស្សទាំងអស់ទាំងក្តីអាលោះអាល័យក្រៃពន់ពេកប្រមាណ។ ១០ ថ្ងៃកន្លងផុតទៅដែល យើងបានជួបមុខគ្នា បានភ្ញាក់រសជាតិនូវរម្ងូបអាហារដ៏មានឱជារសរួមគ្នា រសដ៏ចម្រើននេះគឺរសព្រះធម៌ ដែលជារសល្អៗអស់រសទាំងពួង ដូចពុទ្ធភាសិតដែលថា “ សព្វភី ធម្មរកោ ជនាភី ” ។ ព្រះធម៌ គឺជាសច្ចធម៌ពិតរបស់ជីវិត ដែលត្រូវបានប្រកាសឡើងដោយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ដើម្បីអោយសត្វ លោកយើងទាំងអស់នេះ បានសិក្សានិងបដិបត្តិដើម្បីបាននូវប្រយោជន៍ បាននូវសេចក្តីសុខ ដែល ប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខផ្ទាល់ខ្លួនឯងផង ប្រយោជន៍និង សេចក្តីសុខអ្នកដទៃផង និងប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខទាំងខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃផង។ ព្រះពុទ្ធសាសនាមានអាយុ ២៥៤៧ ឆ្នាំកន្លងផុតទៅក៏ពិតមែន តែព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធនៅតែទាន់សម័យ មានលក្ខណៈជាវិទ្យា សាស្ត្រ មានលក្ខណៈជាគតិបណ្ឌិតនិយមសំរាប់បុគ្គលអ្នកមានសតិបញ្ញានិងស្រលាញ់នូវការសិក្សារៀន សូត្រ។ ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះមានច្រើនអនេកណាស់ តែយើងមិនអាចយកមកសិក្សាអោយចប់ សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេលតែ១០ថ្ងៃនេះបានទេ ! ដូច្នេះ អាត្មាភាពព្រមទាំងគ្រូដែលជាព្រះភិក្ខុសង្ឃទាំង អស់ជ្រើសរើសរាំងយកធម៌ណាដែលប្អូនៗសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ ងាយយល់និងងាយយកទៅបដិបត្តិបាន ក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីជាប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខទាំងខ្លួនយើងផងនិងអ្នកដទៃផង ។

តើព្រះធម៌ ឬធម្មនុញ្ញជីវិតដែលយើងបានរៀនទាំង ១០ ថ្ងៃនោះមានអ្វីខ្លះ ?

សូមសរុបដោយសង្ខេប ដើម្បីអោយយើងទាំងអស់គ្នាយល់អោយបានកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀតគឺ

ទី១ យើងបាននាំគ្នារក្សាសីល ៥ សមាទានសីល៥ ដែលសីល៥នេះ ជាធម៌សាមញ្ញបំផុត សំរាប់មនុស្សលោកទាំងអស់ក្នុងសកលលោកយើងនេះ។ សីលប្រែថាប្រក្រតី ប្រែថាធម្មតា។ ប្រក្រតី របស់សត្វគឺមានតែអក្ខរញ្ញាណ តែប្រក្រតីរបស់មនុស្សគឺមានសីល៥នេះឯង។ សីល៥ មានទាំងធម៌ ដែលហាមមិនអោយយើងប្រព្រឹត្ត និងធម៌ដែលជំរុញអោយយើងបដិបត្តិ ជាក្នុងនិងគ្នា គឺ

- កើតជាមនុស្សយើងមិនគួររស់លាប់សត្វ បៀតបៀនអ្នកដទៃ ប្រទុស្តរាយអ្នកដទៃ ព្រមទាំង ប្រមាទមើលងាយដល់អាយុជីវិតរបស់អ្នកដទៃជាដើម ដោយអោយមនុស្សយើងម្នាក់ៗត្រូវ ចេះស្រលាញ់គ្នា មានមេត្តាករុណារាប់អានគ្នាទៅវិញទៅមក មានមេត្តាចំពោះសត្វ និងបរិស្ថាន ។
- កើតមកជាមនុស្សយើងមិនគួរលួចប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ កិបកេងប្រវ័ញ្ច និងរកស៊ីខុស ច្បាប់ឡើយ យើងគួរតែប្រកបមុខរបរត្រឹមត្រូវ មានសម្មាអាជីវៈ ។
- កើតមកជាមនុស្ស យើងមិនគួរប្រព្រឹត្តខុសផ្លូវភេទ គឺនិយមចូលចិត្តអាសាសន៍ប្រពន្ធកូន អ្នកដទៃ ក្បត់ចិត្តប្រពន្ធ ក្បត់ចិត្តប្តី ជាហេតុដែលនាំមេរោគអាក្រក់ដាក់ដល់គ្រួសារខ្លួន យើងគួរតែមានចិត្តស្មោះស្ម័គ្រចំពោះគូស្វាមីភរិយា និង ត្រូវចេះសង្រួមក្នុងកាយជានិច្ច ។
- កើតមកជាមនុស្ស យើងគួរតែមិនចេះនិយាយកុហក និយាយពាក្យញុះញង់អោយគេបែក បាក់គ្នា និយាយពាក្យអាលអាកាស និងនិយាយពាក្យរោយរាយ ឥតប្រយោជន៍ យើង គួរតែនិយាយតែពាក្យដែលជាសុភាសិត និងមានសច្ចធម៌ក្នុងខ្លួន ។
- កើតមកជាមនុស្ស យើងគួរជៀសវាងផឹកនូវទឹកស្រវឹង ឬសេពគ្រឿងញៀន ដែលជាហេតុ ធ្វើអោយយើងរងរងរង មិនស្គាល់ខុសស្គាល់ត្រូវ យើងត្រូវតែមានសតិជាប្រចាំ ។

ទី២ យើងបានរៀនអំពីលក្ខណៈមនុស្សល្អ៥យ៉ាង តាមទ្រឹស្តីព្រះពុទ្ធសាសនា និងសមស្រប តាមច្បាប់ទំនៀមទំលាប់របស់ខ្មែរយើង តើមនុស្សល្អ៥យ៉ាងនោះមានអ្វីខ្លះ?

- ជាកូនដ៏ល្អរបស់មាតាបិតា គោរពបូជាលោក ប្រដូចជាព្រះសសរកន្លោងរបស់ខ្លួន
- ជាសិស្សដ៏ល្អរបស់លោក គ្រូ-អ្នកគ្រូ តាំងចិត្តព្យាយាមសិក្សារៀនសូត្រ ត្រង់ត្រាប់ស្តាប់ ពាក្យទូន្មានប្រដៅរបស់លោក គ្រូ-អ្នកគ្រូ ដែលចាត់ទុកជាឪពុកម្តាយទី២របស់យើង ។
- ជាមិត្តភក្តិដ៏ល្អរបស់មិត្តភក្តិ គឺត្រូវជាមិត្តដែលស្មោះត្រង់ រួមសុខរួមទុក្ខ និងអាចលះបង់ សេចក្តីសុខផ្ទាល់ខ្លួនបានដើម្បីមិត្ត ។
- ជាសមាជិកដ៏ល្អរបស់សង្គម គឺក្នុងសង្គមមួយៗរមែងមានច្បាប់ទំលាប់ ដែលជាច្បាប់ របស់រដ្ឋ មានច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញជាដើម ដែលយើងម្នាក់ៗត្រូវតែគោរពតាមអោយបាន ត្រឹមត្រូវនិងខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច ។

- ជាពុទ្ធសាសនិកជនដ៏ល្អរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ក្នុងឋានៈយើងជាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវតែសិក្សារៀនសូត្រតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ យ៉ាងហោចណាស់ យើងជាពុទ្ធសាសនិកជន ត្រូវស្គាល់អោយច្បាស់អំពីព្រះរតនត្រ័យ ។

ជាចុងក្រោយនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាពក្នុងនាមអ្នកមើលការខុសត្រូវ ចាត់អប់រំយុវជនតាម គំរោងការធម្មចារិកនៅពេលនេះ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់សកលវិទ្យាល័យមហាចុឡា លុងកនរាជវិទ្យាល័យ ឯកឧត្តមសៀង ណាំ ឯកឧត្តមអ៊ុន អឿន និងអ្នកទាំងឡាយដែលមានចំណែក ចូលរួមឧបត្ថម្ភនៅពេលនេះ ជាពិសេសសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះព្រះតេជគុណ ព្រះថេរានុថេរៈ គ្រប់ព្រះ អង្គ លោកគ្រូនាយកសាលា-នាយកសាលារង លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូទាំងអស់ ព្រមទាំងប្អូនៗដែល ជាសិស្សានុសិស្ស និងភ្ញៀវកិត្តិយសទាំងអស់ដែលមានវត្តមាននៅទីនេះនិងដែលបានរួមចំណែកសហការ យ៉ាងជិតស្និទ្ធជំរុញអោយគំរោងការធម្មចារិក ប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងជោគជ័យនិងសំរេចជាស្ថាពរមកដល់ថ្ងៃ នេះ ។

ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទ សូមលើកដៃបូងស្ទូងដល់គុណ ព្រះរតនត្រ័យទាំងបីគឺគុណ ព្រះពុទ្ធគុណ ព្រះធម៌ គុណព្រះសង្ឃ ពុទ្ធរត្នកំចាត់ទុក្ខ ធម្មរត្នកំចាត់ភ័យ សង្ឃរត្នកំចាត់រោគ សេចក្តីសោកហ្មងសៅទាំង ពួងជាអនេក ក៏ចូរអោយវិនាសបាត់ទៅ សូមអោយអ្នកទាំងអស់គ្នាបានជួបប្រទះតែសេចក្តីសុខ សេច ក្តីចម្រើនមានសុខមាលភាពល្អបរិបូរ មានអាយុយឺនយូរ និងមានប្រាជ្ញាភ្លឺស្វាងប្រលងបានពិន្ទុ ជាប់ លេខមួយ គ្រប់ពេលវេលាកុំបីអាក់ខានឡើយ ។

សូមអរគុណ !